

Landskap: *Skåne*. Upptecknat av: *Emil Sjostedt*
 Härad: *Östra Göinge*. Adress: *Glimåkra*
 Socken: *Glimåkra*. Berättat av: *J. J. Svensson*
 Uppteckningsår: *1935*. Född år *186* i *Glimåkra*.

	sid.
Uppteckningen rör <i>Frimurare</i> .	1.
<i>Skogsvård rister påsen.</i>	2.
<i>Förvillad av skogsmurarn.</i>	3-4, 6-7.
<i>Skogsmurarn ställdes till ofog.</i>	4-5.
<i>Skogsmurarn kikade in på träskemännern.</i>	5.
<i>Besök på skogsmurarns utsunda.</i>	5.
<i>Jägare sköt skogsmurarn.</i>	7-9.
<i>Käcken.</i>	8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewilsjötedt
Härad: Östra Göinge Adress: Glimåkra
Socken: Glimåkra Berättat av: Skov-Auker
Uppteckningsår: 1935 Född år 1840 i Glimåkra

Uppteckningen rör Skogsnuvan å Skogeröds-
Gården. p "Haken" som skjut Skogstjpan

Skåne
Östergötland
Glimåkra
sept 1885

4402 bet. av J. T. Svensson
född 1862 i Glimåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Fabrikör J. T. Svensson, Glimåkra berättar om sin
ens frimurare: "Min son, Skollärare Assar Svens-
son i Tubbarp är som Ni veta frimurare och jag har
vid några tillfällen i lindrig måtto försökt pumpa
honom på det hantverksmakari som orden ifråga
bedriver i sin verksamhet, men där fick de fikon-
fösse! - Annars säges det ju att mycket upprör-
ande saker bedrivs vid sammankomster. Åt stora
blodjolar fläcka golv och bord efteråt och ett barn-
slakt och t. o. m. kannibalism å små barnkroppar före-
kommer. Fan är ju också stundom inbjuden och
är då hedersvärd. Tävlingar med honom förekomme
då och de som förmå övertrumpfa denne potentat i
intelligensprov eller brottning och slå honom i golvet
han upphöjes alltid till en högre grad inom
orden.

När Skogsräst (Skosnuan) rister
jälsen.

IBland under ruskiga höstkvällar kan
man från mörka vilda skogen eller viltgång-
liga bärgskvällar få höra upprepade och i-
hållande låmande skrattsalvor, uppstämnda
från något skogens väsen. Folket säger
om detta skarrande och rumband ljud att
"det är Skosnuan som är ute och rister
jälsen" och hennes skrattliknande aljud
och skrannel med "den skinnarna jälsen"
som hörs "som när en dräng vätter av
ett helt lass klästakar (trakstör) på en
rågåker, där säden skall klärras = hängas upp
på störanne för torkning.

Detta Skosnuans jälsriktande bjudar värder
och olycka för hemmet eller bygden. - B. Jönsson.
Glimåker. 1935.

Skogsnuvan i Skogeröd.

Vår mor brukar ofta för i tiden berätta om hur skogsnuvan besegrade och huserade på Skogerödgården och i omgivande skogar, samtala bröderna Johan och Sven i Skogeröd.

"För var Skogerödgården (i Glimåkra fm) en gammal, förfallen kringbyggd gård, omgiven av vilda skogen ända in på väggarna, och i denna ödsliga vildmark huserade allsköns Trolltyg. Ikke blott om nätterna utan t.o.m. nitte på ljusa dagen kunde personer, som annars väl känt skogsterängen mellan Skogeröd och de andra gårdarna och gårdstugorna dem emellan, bliva förvillade och snurriga i knoppen vid fjärdar över markerna, så att de visste varken "ut eller in", varken nor eller söder. De gick i ständigt kretsgång, sak de,

och kom ideligen tillbaka till strax förint lämnad plats. Och ike hjälpte det då, att ta till det annars ofelbara trieket att vända rock eller väst avigt (ut och in) Det blev att lägga sig under ett träd, tills skogstjuppans maket var brutet och hade släppt skogsvandren.

Och även inne i gården (Skogeröd) domberade skogsnuvan med prittar och dörrar och åstadkom oro och obeklag för oss som bodde där. Särskilt lilla dörren eller lämmen vid utkörsporten, där en skode tjäntgjord som låsinrättning, var i ständigt rörelse visse nätter, i det skogsnuvan därigenom för ut och in från skogen. Ofta fick husmodern då se skogsnuvan öja mot öja i uthus- och kök- bingrum och hände även att hon skällde sitt ihåliga, skärande "andskratt" "mie upp i synen" på oss. Ofta ständes hon till att slås ofog:

Fjvornjälkade kor, löste hästarna, öppnade för fjvren,
släckte elden i fjvren samt jagade bort och förvisade
de kreatur ute på skogsbetena.

En morgon vid jultiden voro männen
som vanligt på lojen och tröskade med pläjel,
då de märkte att skogsnoran var inne på gården,
gläntade på lodörrer, kikade in på tröskmännen
och visade en förvildad ansikte, "som mera liknade en
rävs än en människas". Karlarna nappade lyktan
och rusade ut på gården för att jäva bort "trallet".
Då vänt tippan kvickte mot porten, visade sin
baktrågsihåliga ryggtavla, högljutt skrämt
men då kom noran ut genom köksdörrer och
kastade eldbränder i ryggen på henne. Detta
skrämt henne så att hon for ut genom lilla lämn
men som ett jehu skrikade och for in i skogen
med en sådan fart så att trädskrovorna bjöds ner till jorden.

"En gammal vild jägare, gemenligen kallad Hacken, boende i orten, var en kväll på hösten ute i Skovöds skogen för att lyssna upp fjädrar, då han blev så förvillad av skogsvuvan, att han, oaktat han kände till skogen "lika bra som sin egen stuga", ikke kunde komma någon part utan kretsak ständigt kring en skogs- och bergsnalle, icke någon hövande hennes hessa skatte än från oss, än från andra håll. Till slut blev Hacken så tröt och snuckrig, så han måste lägga sig på en tuva och vila och "samla sig." Så småningom värmade sig krollet och kom fram till Hacken och satte sig på tuvan och började vänslas med honom, visade sig som en ung, kärlekskrank jungfru, och, som Hacken själv efteråt berättade, förledde honom till "kärlek och dårskaper", allt i hans förvillade och omlöck-
nade och motståndslösa tillstånd.

Omsider kallade dock känslorna, åtminstone
beträffande Hacken, helst sedan han känt skogsruvan
på ryggen och funnit att hon där var ihålig som en
urholkad trädstam. Han hade även lyckats rycka
ut en hel grabb full med hennes hår och stoppat
i fickan och senare vid dagsljus befanns detta vara
lika daut som stagamos. Men i gengäld hade
ruvan lossat bössremmen från geväret och tagit
med sig.

Så fort de började tjusna på ryggen tänkte Hack-
sen att tjuvningen hade släppt honom och under det
han gick på hemfärd svor han (som var en "hård"
gubbe) att han skulle skjuta skogsruvan. Därför
laddade han vid hemkomsten ett trolldrott av mån-
ga hemliga gräjer, som han ständigt hade på lager
i sina gömmor; bl. a. en kula som var gjuten av helgad
metall, som han en gång, då han tjänstgjort som Ringare,

skrapat ur stora kyrkklaekan, i kretset blandade han
söndersmulad bark av 7 olika träd, jämte en sönder-
smulat ben från kyrkogården. Tve förladdning här och
naglar från de samt blad av örter, 7 sorter, "blorod",
trebla, jungfru Marias förklä, pilört, tyden, bocka-
bla, malört. Samtidigt munnade han en be-
svärjelse eller förbannelse: "Trollpacka, du mig vilta
och hängrina ska dina trollskott ge dö och pina!"

Och så vandrade han ut i skogen i arla morg-
gonstund för att söka upp skogennevan och ge henne
"tack för sist". En liten bäck rinner genom skogen
där för i tiden vid ett nu spolierat vattenfall fun-
nits en gammal skvattakvarn och där skäcken
pietod att han ofta om vättesna tvört Näcken spela
älvaleken, jämte dans och skrån av många mys-
tiska väsen. Dit ställer han färdan, ty där trodde
han skogsräcket skulle finnas. Och han blev inte

bester besviken härutinnan. Vid häcken, som
 allt sedan kallats Linnébäck, stod skogsruvan
 i all sin "trallska makeuret" eller blott kavande
 det från häcken rövar gevärskäret om onidjan
 — och tvättade och klappade på sitt lintyg. Ge-
 nast anade hon en mans närvaro och såg åt
 häcken på samma gång som hon upphov ett
 skärans hänskratt för att hon förmått locka
 och vilt och snärja honom i sitt kärleksnät:
 jublande: 'He, ha, ha. jag har lurat Kristi blod!'

Men häcken svarade: He, he, he, Nu skjuter jag
 "skams" megära." samtidigt som skottet smäller
 Men det vildebråd han fick efter det skottet blev
 endast hans bässrem som hon bar som kätte. Det låg
 på stranden vid skogsruvan stätt, omvirat en knippe pin-
 nar och löv och mossor. Men från den dagen upphörde hon
 att oroa folk och få å skogsgården och dess skogar o betesmarker.